

Ink. 2017 -09- 25

Dnr:

Till:

161-1435/2017

ZIV

§ 7

Skolprogram för Stockholms stads förskolor och skolor

Beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag till nytt Skolprogram för kommunala förskolor och skolor och överlämnar det till kommunstyrelsen med följande kompletteringar:
 - att under punkt 3. Kunskaper och lärande i ett Stockholm som håller samman i tredje stycket och efter tredje meningen lägga till följande text: *Kulturupplevelser och eget skapande är en viktig del av skolans och förskolans verksamhet.*
 - att under punkt 3. Kunskaper och lärande i ett Stockholm som håller samman lägga till ett sista stycke som lyder enligt nedan: *Stockholm både påverkas av och påverkar utvecklingen i omvärlden. FNs globala hållbarhetsmål "Agenda 2030" och lärande för hållbar utveckling ska vara en självklar del av skolornas verksamhet där Stockholm ligger i framkant. Skolan ska samverka med civilsamhället och andra delar av staden för att öka förståelsen för de globala utmaningar som vi står inför.*
 - att under punkt 4. Värderingar och trygghet som grund för utveckling i andra stycket avsluta stycket med följande mening: *"Genom skolans elevhälsoteam bedrivs ett aktivt arbete för att förebygga ohälsa hos stadens barn och unga."*
 - att under punkt 4. Värderingar och trygghet som grund för utveckling avsluta sista stycket med följande mening: *I stadens skolor välkomnar vi alla oavsett bakgrund. Vi hjälper och stöttar nyanlända stockholmare så att de ska komma in i sina klasser och undervisning så snabbt som möjligt.*
2. Beslutet justeras omedelbart.

Ärendet

Förvaltningen redovisade ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 5 september 2017, dnr 1.5.3-8502/2016.

Kommunfullmäktige har i budget 2017 gett utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ett uppdrag att ta fram ett nytt övergripande skolprogram för stadens förskolor och skolor.

Skolprogrammet är en del av stadens strategi för att förverkliga Vision 2040 – Ett Stockholm för alla. Skolprogrammet beskriver värdegrund, utvecklingsområden och viktiga strategier för stadens skolväsende som omfattar förskola, förskoleklass, grundskola

grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola. Skolprogrammet ska vägleda de kommunala förskolorna och skolornas arbete. I programmet framgår vad elever, vårdnadshavare och medarbetare kan förvänta sig av stadens skolor och förskolor.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom utbildningsförvaltningen i samverkan med stadsdelsförvaltningarna. Insamling av underlag har skett i flera forum, till exempel vid skolutvecklingskonferenser där cirka 1 000 medarbetare, chefer och elever bidrog med kunskap, synpunkter och idéer om vad som är det viktigaste för att skapa en långsiktigt bra förskola och skola.

Skolprogrammet har också bearbetats av referensgrupper, kommunikationsavdelning, utbildningsförvaltningens ledningsgrupp och projektets styrgrupp som består av utbildningsdirektör och två stadsdelsdirektörer.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att besluta följande:

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag till nytt Skolprogram för kommunala förskolor och skolor och överlämnar det till kommunstyrelsen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Yrkande

Ledamöterna Nassir Abdullahi Ali (S), Ingegerd Akselsson Le Douaron och Freddy Grip framlade ett eget förslag till beslut och yrkade bifall till detta.

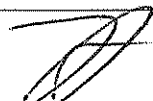
Vice ordföranden Lotta Edholm (L) och ledamoten Cecilia Brinck (M) yrkade på återremiss av ärendet.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandet om återremiss mot avslag och fann att nämnden avslagit yrkandet om återremiss.

Ordföranden ställde det gemensamma förslaget från Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet mot avslag och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med detta.

I den slutliga omröstningen meddelade vice ordförande Lotta Edholm m.fl. (L) och ledamoten Cecilia Brinck m.fl. (M) att de avstod från att rösta, med hänvisning till deras yrkande om återremiss.

Reservation

Cecilia Brinck m.fl. (M) och Lotta Edholm m.fl. (L) reserverade sig mot nämndens beslut avseende beslutet om återremiss och anförde följande:

Utbildningsnämnden beslutar följande.

Att återremittera Skolprogrammet till utbildningsförvaltningen.

Att Därutöver anføres följande:

Utbildningsförvaltningen har genomfört ett ambitiöst arbete med skolprogrammet där många av förvaltningens anställda kommit till tals. Vi delar också programmets skrivningar om att likvärdigheten är den största och viktigaste utmaningen i Stockholms stads skolor och förskolor och att alla har rätt att nå sin optimala kunskapspotential.

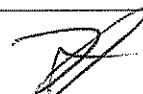
Skolprogrammet är ett viktigt styrdokument, där kommunfullmäktige kommunicerar sina prioriteringar för Stockholms stads elever över flera år.

Med anledning av det anser vi att vissa delar saknas i det föreslagna skolprogrammet.

Alla elever har rätt att nå sin kunskapspotential, men idag ser vi stora skillnader i resultaten mellan olika skolor. Arbetet för likvärdighet bör utvecklas i programmet, och stycket ”Kunskaper och lärande i ett Stockholm som håller samman” bör utökas. Läs-, skriv- och språkutveckling är en grund för all kunskap, och en av anledningarna till att pojkar får sämre resultat än flickor i grundskolan är att de har en sämre språkutveckling. Detta bör omnämnas som en prioritering i ett särskilt stycke i programmet. Stockholms stad har också en utmaning vad gäller trygghet och studiero i skolorna. Det har en stor påverkan på kunskapsresultaten, återigen inte minst vad gäller pojkarnas resultat. Elevhälsoarbetet är också avgörande för kunskapsresultaten. Båda dessa ämnen borde avhandlas som prioriterade i varsitt stycke i programmet.

För att uppnå likvärdighet behövs ett systematiskt kvalitetsarbete, inte bara på enhetsnivå som förslaget till program anger, men stadsövergripande. Detta borde behandlas i ett särskilt avsnitt i programmet.

Stockholm stad har en enorm utmaning i att rekrytera och behålla behöriga lärare, både i grundskolan och gymnasieskolan såväl som i förskolan. Vi anser att det ska reflekteras i programmet, med ett särskilt stycke om hur Stockholm stad ska möta den utmaningen.

En stor del av stadens barn och elever går i förskolor, grundskolor och gymnasieskolor som drivs av fristående aktörer. Utbildningsförvaltningens relation till de fristående aktörerna bör behandlas utförligt i ett särskilt stycke.

Stockholms stad står inför en stor utbyggnad av förskolan, grundskolan och gymnasieskolan. Ett särskilt stycke om hur staden ska förhålla sig till utbyggnaden bör därför införas i programmet.

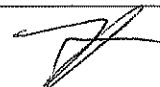
Ersättaryttrande

John Kåberg (C) och Christian Carlsson (KD) hänvisade till den gemensamma reservationen från Liberalerna och Moderaterna.

Protokollsutdraget expedierat till:

Samtliga avdelningar

Kf/Ks-kansli

Handläggare
Annika Hedås Falk
Telefon: 076-12 408 14

Till
Utbildningsnämnden
2017-09-21

Skolprogram för Stockholms stads förskolor och skolor

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag till nytt Skolprogram för kommunala förskolor och skolor och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har i budget 2017 gett utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ett uppdrag att ta fram ett nytt övergripande skolprogram för stadens förskolor och skolor.

Skolprogrammet är en del av stadens strategi för att förverkliga Vision 2040 – Ett Stockholm för alla. Skolprogrammet beskriver värdegrund, utvecklingsområden och viktiga strategier för stadens skolväsende som omfattar förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola. Skolprogrammet ska vägleda de kommunala förskolorna och skolornas arbete. I programmet framgår vad elever, vårdnadshavare och medarbetare kan förvänta sig av stadens skolor och förskolor.

Bakgrund

I kommunfullmäktiges budget för 2017 gavs utbildningsnämnden i uppdrag att ”ta fram ett skolutvecklingsprogram som omfattar Stockholms stads utbildningsverksamhet för barn och ungdomar”.

Eftersom programmet omfattar både utbildningsförvaltningens verksamhet och förskoleverksamheten som tillhör stadsdelsnämnderna, upprättades ett samarbete med stadsdelsförvaltningarna. Projektets styrgrupp består av utbildningsdirektör och två stadsdelsdirektörer och projektet leds från utbildningsförvaltningen.

I genomförandet av uppdraget har fokus varit att med utgångspunkt i styrdokument och forskningsöversikter samla in medarbetares, chefers och elevers erfarenheter, kunskap och idéer och utifrån det ta fram ett nytt skolprogram.

Ärendet

Skolprogrammet ska förtydliga stadens inriktning för det kommunala skolväsendet. Det ersätter tidigare Skolprogram för Stockholms stad "Skola i världsklass" från 2013.

Skolprogrammet är i samklang med statliga och kommunala styrdokument men lyfter fram de prioriteringar som är extra viktigt ur ett stockholmsperspektiv. Syftet är att skapa en högre måluppfyllelse för barn och elever i stadens förskolor och skolor. Mottagare av programmet blir chefer i skola och förskola som tillsammans med sina medarbetare ska implementera skolprogrammet i praktiken.

Primär målgrupp för skolprogrammet är all personal i stadens förskolor, grundskolor och gymnasieskolor. Sekundär målgrupp är elever, vårdnadshavare och övriga medborgare som vill veta vad Stockholms stads förskolor och skolor står för.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom utbildningsförvaltningen i samverkan med stadsdelsförvaltningarna. Insamling av underlag har skett i flera forum, till exempel vid skolutvecklingskonferenser där cirka 1 000 medarbetare, chefer och elever bidrog med kunskap, synpunkter och idéer om vad som är det viktigaste för att skapa en långsiktigt bra förskola och skola.

Skolprogrammet har också bearbetats av referensgrupper, kommunikationsavdelning, utbildningsförvaltningens ledningsgrupp och projektets styrgrupp som består av utbildningsdirektör och två stadsdelsdirektörer.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag till Skolprogram för Stockholms stads förskolor och skolor och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Bilagor

1. Skolprogram för Stockholms stads förskolor och skolor
2. Tidsplan för Projekt Skolprogram för Stockholms stads förskolor och skolor

Skolprogram för Stockholms stads förskolor och skolor

1. Inledning

Skolprogrammet är en viktig del av stadens strategi för att förverkliga Vision 2040 – Ett Stockholm för alla. Programmet beskriver grundidén för stadens skolväsende, som omfattar förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola. Här framgår vilka utvecklingsområden som vi satsar på och vad man kan förvänta sig av oss som elev, vårdnadshavare och medarbetare.

Skolprogrammet ger också vägledning för strategiska prioriteringar i såväl kommunfullmäktiges årliga budget, som utbildningsnämndens och de enskilda skolornas verksamhetsplaner framöver. Inte minst är det ett bevis på att Stockholms stad ser behovet av att ha ett helhetsperspektiv, så att våra barn och ungdomar och deras föräldrar upplever en röd tråd från första dagen på förskolan till studenten.

2. Likvärdighet och hållbar skolutveckling i ett växande Stockholm

Likvärdighet är en nyckelfråga för en rättvis och hållbar stad. I Stockholm bedriver vi därför ett aktivt och långsiktigt arbete för att motverka skillnader och öka likvärdigheten så att alla elever ska få bästa möjliga förutsättningar för lärande och utveckling. Vi är övertygade om att alla familjer vill att deras barn och ungdomar ska lyckas och må bra.

Alla människor är unika och behöver olika stöd och stimulans för att lära och utvecklas. Därför kompenserar vi för bakgrundsfaktorer som forskningen visar annars kan påverka kunskapsutvecklingen. Det kan handla om föräldrars utbildningsnivå, att familjen har försörjningsstöd eller att eleven är ny i Sverige. Vi arbetar för att fördela resurser mellan enheter med olika förutsättningar, men också på individnivå för att möta varje elevs behov med rätt kompetens. Även elever med hög studietakt ska få stimulans, stöd och utmaningar för att nå så långt som möjligt.

Vårt arbete ska ta avstamp i vetenskap och beprövad erfarenhet. Genom ett systematiskt kvalitetsarbete leder och utvecklar varje chef sin verksamhet utifrån stadens vision. Medarbetarna är den viktigaste resursen i Stockholms förskolor och skolor. De är både förebilder och ledare för barn och elever. Ledarskapet på alla nivåer ska skapa förutsättningar för såväl goda kunskapsresultat som ett positivt och utvecklande arbetsklimat med demokratiska arbetsformer.

Växande elevkullar och kommande pensionsavgångar gör att Stockholms stad har skapat tydliga strategier för att behålla, utveckla och rekrytera medarbetare och chefer. Som arbetsgivare erbjuder vi kompetensutveckling, god löneutveckling, karriärmöjligheter, forskarsatsningar och kollegialt lärande i nätverk. Det stärker våra medarbetares utvecklingsmöjligheter, bidrar till att fler vill bli lärare och lockar nytexaminerade lärare att söka arbete hos oss i Stockholms stad.

Stockholm ska vara socialt, ekologiskt, ekonomiskt och demokratiskt hållbart. Därför satsar vi på ett forskningsbaserat utvecklings- och förbättringsarbete. Hållbar skolutveckling kräver både tid, kompetens, motivation och uthållighet. Det finns inte en modell som passar överallt utan vi måste skraddarsy utvecklingsinsatser utifrån en noggrann analys av varje verksamhets behov och förutsättningar.

3. Kunskaper och lärande i ett Stockholm som håller samman

Vår utgångspunkt är att alla människor är kompetenta, aktiva och kreativa om de får rätt förutsättningar. Att stimulera barns och ungdomars nyfikenhet, framtidstro och lust att lära ska därför gå som en röd tråd från förskolan till gymnasiet. Alla har rätt att nå sin optimala kunskapspotential. Barn och elever måste få träna på uthållighet, söka sin egen motivation och öva på att inte ge upp vid motgångar. Vi vill att var och en ska få uppleva glädjen i att lyckas och se att ansträngningar och aktivt arbete ger positiva resultat.

I stadens skolor planerar vi undervisningen gemensamt. Vi involverar barn och elever i de områden och mål de arbetar mot. Vi använder kunskapsbedömning i formativt syfte för att stärka elevens individuella utveckling, men också för att analysera undervisningens kvalitet och effekt så att vi ständigt kan förbättra undervisningsmetoderna.

Pedagogiska miljöer både ute och inne skapar förutsättningar för lärande med alla sinnen genom exempelvis estetiska läroprocesser, daglig fysisk aktivitet, hälsosam mat och utmaningar i lärandet. Det finns också tid för avkoppling, lek och vänskap. I stadens skolor utgår vi ifrån allas olika förutsättningar och med en god undervisning, extra anpassningar, särskilt stöd, studiehandledning, lovskolor, läxhjälp och andra riktade insatser ska alla elever ges möjlighet att nå så långt som möjligt.

Kulturupplevelser och eget skapande är en viktig del av skolans och förskolans verksamhet. Vi erbjuder fritidshem och fritidsklubb med god kvalitet och ger de yngre skoleleverna en sammanhållen skoldag. Vi

välkomnar det omgivande samhällets engagemang och samarbetar med organisationer som vill bidra till barns och ungdomars utveckling och lärande.

Forskning visar att barn som har gått i förskola och fullgjort grundskola och gymnasium har bättre förutsättningar för en god hälsa och livsvillkor som vuxna. Därför arbetar vi målmedvetet för att alla barn ska gå i förskola och förskoleklass, att alla grundskoleelever ska uppnå behörighet till gymnasieskolan och att alla ungdomar ska ta gymnasieexamen innan de har fyllt tjugo år. Stockholms stad erbjuder alla en trygg, stimulerande och sammanhållen utbildning från förskolestarten till studenten.

Stockholm ska vara en smart och uppkopplad stad. Det innebär att våra förskolor och skolor använder digitalisering och ny teknik för att skapa innovativa lösningar, tillgänglighet och öppenhet. Digitaliseringen innebär stora möjligheter för lärande, pedagogisk utveckling och kommunikation mellan hem och skola. Moderna och innovativa verktyg inspirerar till nya sätt att samarbeta. I en kreativ skolmiljö stimuleras elever och pedagoger att lära och lära ut på nya sätt.

Vi motverkar digitala klyftor genom likvärdig tillgång till digitala verktyg och genom att ge våra medarbetare pedagogisk kompetensutveckling. Alla barn och elever ska utveckla sin digitala kompetens och ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik och digitala medier. Programmering och datalogiskt tänkande följer som en röd tråd genom förskolan, grundskolan med fritidshem och fritidsklubb samt i gymnasieskolan. Med fokus på likvärdighet och digitalisering tar Stockholm en tydlig roll som en ledande kunskapsstad i världen.

Stockholm både påverkas av och påverkar utvecklingen i omvärlden. FNs globala hållbarhetsmål "Agenda 2030" och lärande för hållbar utveckling ska vara en självklar del av skolornas verksamhet där Stockholm ligger i framkant. Skolan ska samverka med civilsamhället och andra delar av staden för att öka förståelsen för de globala utmaningar som vi står inför.

4. Värderingar och trygghet som grund för utveckling

Stockholms stads verksamhet är öppen för alla, och med det följer ett stort ansvar. Allas lika värde och varje elevs utveckling står i fokus i undervisningen, när vi bemöter varandra och när vi planerar och följer upp vår verksamhet. Förskolor och skolor är viktiga demokratiska

mötesplatser där våra olika erfarenheter blir en tillgång och där kulturell och språklig kompetens tas tillvara. Vi omsätter vår värdegrund i vardagsarbetet på våra förskolor och skolor runt om i staden.

Kulturen i skolan ska präglas av samarbete, tillit och att olikheter berikar. För att skapa en god fysisk och psykosocial arbetsmiljö där både barn och vuxna trivs och utvecklas, bedriver vi ett aktivt främjande och förebyggande arbete. Varje skola och förskola ska ha tydliga, gemensamt framtagna planer, regler och riktlinjer för att skapa arbetsro, respekt och delaktighet. Resurs- och elevhälsoteamen är ett viktigt stöd för att skapa en inkluderande miljö där alla ges likvärdiga möjligheter. Genom skolans elevhälsoteam bedrivs ett aktivt arbete för att förebygga ohälsa hos stadens barn och unga.

Med ett tydligt genusperspektiv motverkar vi stereotypa könsroller. Vi undviker att definiera barn och elever efter kön eller andra bakgrundsfaktorer och vi arbetar medvetet med normer och värderingar i det dagliga arbetet. Mänskliga rättigheter, barnrättsperspektiv och normkritik ska vara väl förankrat i all vår verksamhet. Diskriminering, hedersrelaterat förtryck, rasism, psykisk ohälsa, kränkningar och trakasserier ska motverkas genom ett aktivt arbete med evidensbaserade metoder. Stockholms stads förskolor och skolor ska vara mötesplatser för barn, ungdomar och vuxna med olika social, kulturell och religiös bakgrund. Våra olikheter är en fördel och bidrar till variation i tänkandet och mångfald i lärandet. I stadens skolor välkomnar vi alla oavsett bakgrund. Vi hjälper och stöttar nyanlända stockholmare så att de ska komma in i sina klasser och undervisning så snabbt som möjligt.

5. Samarbete för lärande, utveckling och framtidstro

Samarbete både internt och externt är nödvändigt för att lyckas med vårt uppdrag. Våra förskolor och skolor är en bärande del av samhället. Därför strävar vi ständigt efter att skapa ett gott och hållbart samarbete med många olika samhällsfunktioner och aktörer. Med alla barns bästa i fokus kan personalens kompetens och engagemang, ändamålsenliga lokaler och andra resurser komma till största gemensamma nytta.

Stockholms stad är en stor organisation. Vi kan därför skapa unika resurser som är gemensamma för alla förskolor och skolor. Inom staden finns välförankrade modeller för forsknings- och utvecklingsarbete och goda möjligheter till karriär- och kompetensutveckling. Andra resurser är t ex Språkcentrum med modersmåls lärare i över 60 språk och

Medioteket som erbjuder kompetensutveckling och stöd inom lärande med digitala verktyg, film och ljud, litteratur och biblioteksfrågor, ämnesutveckling och medie- och informationskunnighet.

Stockholm präglas av mångfald och stora valmöjligheter inom utbildningsområdet. Här finns många fristående förskolor och fristående grund- och gymnasieskolor. Med barn och elevers trygghet och kunskapsutveckling i fokus, vill vi bidra till god samverkan mellan alla utbildningsanordnare med skolor mitt i byn som bidrar till ett levande lokalsamhälle.

Ett gott samarbete med vårdnadshavarna är grundläggande för att vi ska kunna ge deras barn bästa tänkbara utbildning. Skollagen och läroplanerna slår fast vilka förväntningar som elever och vårdnadshavare har rätt att ha på förskola och skola. Stockholms stad har höga förväntningar på såväl chefer och medarbetare som på elever och vårdnadshavare. Vi vill att alla visar intresse för utbildningen, har positiva förväntningar på både barn och vuxna och att vårdnadshavarna tydligt visar inför barnen att skolan är viktig. Synpunkter och förslag som både framförs och tas emot på ett konstruktivt sätt, gör att verksamheten kan utvecklas med tillit, samarbete och ömsesidig respekt för våra olika roller.

Trygga och välplanerade övergångar mellan förskola och skola är centralt för att skapa en röd tråd för eleverna. Att skolsystemet i Stockholm håller ihop från att barnen är ett år gamla tills de fyller tjugo gynnar alla och är särskilt viktigt för elever i behov av stöd. Därför finns tydliga riktlinjer för hur övergångar ska göras. På samma sätt planerar vi övergången från gymnasieskolan till vidare studier och yrkesliv för att våra elever som vuxna kunna bidra till samhället och få goda liv.

Stockholms starka position som nav för innovation, kultur och utbildning är till stor fördel för förskolor och skolor. Inom räckhåll finns allt ifrån orörd natur till världsunika museer, banbrytande forskning, ett innovativt näringsliv och ett stort utbud av upplevelser som kan användas för lärande och inspiration.

I våra förskolor och skolor läggs grunden för en livslång lust att lära och alla vi som arbetar här sätter en ära i att varje dag få bidra till lärande, utveckling och framtidstro i ett Stockholm för alla.

Tidsplan för Skolprogram för Stockholms stads förskolor och skolor – uppdaterad 2017-09-05

Datum	Aktivitet
November 2016	Uppdrag i kommunfullmäktiges budget 2017
Januari-maj 2017	Insamling av underlag från många olika forum
Maj - juni 2017	Ett förslag till text formuleras och diskuteras
Juni 2017	Feedback på förslaget från olika referensgrupper
31/8	Beslut i styrgrupp och utbildningsförvaltningens ledningsgrupp
6/9	Tjänsteutlåtande med bilagor Skolprogram och Tidsplan skickas till FVG
21/9	Skolprogrammet till beslut i Utbildningsnämnden
Månadsskiftet september / oktober 2017	Kommunstyrelsen skickar Skolprogrammet på formell remiss till stadsdelsnämnder, kulturnämnd, socialnämnd och arbetsmarknadsnämnd för att de ska kunna behandla Skolprogrammet i respektive nämnder i december.
Oktober – december 2017	Skolprogrammet diskuteras av berörda grupper inom fackförvaltningar och stadsdelar samt inom utbildningsförvaltningen t ex av rektorsgrupper, förskolans avdelningschefer och förskolechefer.
Januari 2018	Borgarrådsberedning av Skolprogrammet
21 Februari 2018	Kommunstyrelsebeslut
19 Mars 2018	Kommunfullmäktigebeslut
April 2018	Release av Skolprogrammet
Maj 2018	Implementering av Skolprogrammet enligt särskild plan